

Ge graffiti samma villkor och rättigheter som all annan konst

Stockholm är den sista huvudstaden i Europa med nolltolerans mot graffiti.

Det slår mot en hel kulturform på ett sätt som vi bara känner igen från totalitära stater. Tidigare hade vi sällskap av Minsk i Vitryssland, men även där finns numera en öppen vägg för laglig graffiti.

I Stockholm är den konstnärliga friheten definierad och begränsad av den politiska majoriteten. Så länge nolltoleransen mot graffiti kvarstår är Stockholm en fettfläck på kartan över konstnärligt förtryck och censur.

KLYS, som genom sina medlemsorganisationer samlar omkring trettio tusen av Sveriges kulturskapare, kräver tillsammans med GraffitiFrämjandet ett tydligt försvar av den konstnärliga friheten. Principen om armlängds avstånd måste gälla inom alla konstområden – också i Stockholm. Det betyder att nolltoleransen mot graffiti måste bort. Finns det andra konstarter som kan väcka anstöt hos politikerna? Vem drabbas av nolltolerans i nästa steg?

”Den som tvivlar på vikten av kultur och kulturpolitik bör ta intryck av förtryckares rädsla för ett levande kulturliv och därmed yttrandefrihet.”

Kloka ord som vi gärna skulle skriva under på. Det är Madeleine Sjöstedt som skriver det på sin blogg ”Från huvudstad till världsstad”. Men i världsstaden Stockholm kan det fortfarande hända att polisen kräver att få förhandsgranska och godkänna utställningar innan de får visas. Stockholms stad kan begära att en vägg med konstverk ska rivas. Man kan stoppa affischering och reklam för viss sorts konst. Civilklädda väktare kan smyga omkring på utställningar och förfölja besökarna när de går hem för att se om de ska ägna sig åt någon brottslig verksamhet. Det låter som skrämpropaganda men var precis vad som hände under Art of the Streets 2011, ett evenemang arrangerat av Riksteatern och GraffitiFrämjandet.

Stadens intensiva arbete mot graffiti gör att fria organisationer som borde ta ställning för alla konstnärer inte vågar höja rösten av rädsla för repressalier. Ett studieförbund talade om att de gärna skulle ordna workshops med graffiti, men fem miljoner av deras stöd kommer från staden. Kulturborgarrådet Madeleine Sjöstedt har gjort klart vad hon anser om de som undervisar i graffiti. ”Klotteskolor” sa hon när hon stängde ner kulturskolans graffitiкурser.

I varje demokrati ser man den konstnärliga friheten som en grundbult i samhället. Politiker ska inte bestämma över fria konstnärers uttryck. I Sverige anser vi det till och med vara så viktigt att vi har det inskrivet i grundlagen. Trots det genomförs systematisk förföljelse av konstnärer som ägnar sig åt konstformen graffiti. Även samröre med graffiti är förbjudet i stadens verksamheter.

GraffitiFrämjandet har arrangerat hemliga, underjordiska workshops i skolor i Stockholm de senaste åren. Något både elever och lärare uppskattar, men som alltså måste hemlighållas från myndigheterna.

Det är dags för läpparnas bekännare att göra gemensam sak i kommunfullmäktige och en gång för alla lägga ner nolltoleransen. Det finns stöd från såväl moderater, folkpartister och vänsterpartister, nu måste ni enas om den här sakfrågan. Det borde finnas öppna väggar i varje stadsdel. Graffiti som konstform ska ha samma rätt och villkor som annan konst. Allt annat är ett hot mot oss samtliga kulturskapare.

MATS SÖDERLUND
MATHIAS LEVEBORN

[Läs debattartikeln i Svenska Dagbladet 140421 här!](#)

http://www.svd.se/kultur/kulturdebatt/ge-graffiti-samma-villkor-och-rattigheter-som-all-annan-konst_3481918.svd